

[Oceňování obecních knihoven v krajích přehledně \[1\]](#)

Autor:

- [BREZOVIC, Irena](#) [2]

Číslo:

- [2023, ročník 32, číslo 1](#) [3]

Rubrika:

- [Ocenění](#) [4]

Klíčová slova:

- [ceny](#) [5]

Oceňování v Kraji Vysočina

[Krajská knihovna Vysočiny](#) [6] hned po svém vzniku v roce 2002 navázala na tradici pravidelného vyhodnocování nejlépe pracujících knihovníků neprofesionálních knihoven. Důvodem bylo hlavně zviditelnění obecních knihoven a jejich knihovníků, obecními úřady často velmi nedocenených.

Zpočátku byly v Kraji Vysočina vybrány pověřenou knihovnou za jednotlivé okresy tři neprofesionální knihovny, které obdržely titul Knihovna Vysočiny. Protože počet těch, které stály za vyhodnocení (i když máme v kraji kolem 600 knihoven), byl po nějakém čase vyčerpán, systém jsme upgradovali. U knihoven, které v některých z předchozích let ocenění Knihovna Vysočiny již obdržely a ve své práci ani nadále nepolevily, jsme přistoupili k udělení ceny Knihovna Vysočiny II. stupně, stávající titul Knihovna Vysočiny pak byl předáván i nadále, tentokrát však už vždy jen jedné knihovně za region (okres).

Před třemi lety došlo opět ke změně pravidel. Místo knihoven jsme začali oceňovat ty, kteří mají největší zásluhu na dobře fungující knihovně - knihovníky. Současně jsme zavedli i možnost opakování nominace každé tři roky. Tím bychom chtěli knihovníky motivovat, aby i po ocenění ve své práci dále pokračovali.

[7]
Společná fotografie oceněných knihovníků a představitelů kraje, města (i s ředitelkou Krajské knihovny Vysočiny) a Sdružení místních samospráv (Knihovnická slavnost, říjen 2022)

[8]
Předávání Čestného uznání za dlouholetou knihovnickou činnost jedinému vyhodnocenému muži – knihovníkovi ve Fryšavě pod Žákovou horou (Knihovnická slavnost, říjen 2022)

V minulosti jsme chtěli podpořit vznik webových stránek obecních knihoven, proto jsme každoročně vybírali také nejlepší web neprofesionální knihovny. Zde hodnocení probíhalo tak, že každá pověřená knihovna nominovala web neprofesionální knihovny, který metodici ostatních pověřených knihoven podle zadaných kritérií ohodnotili a určili tak vítěze.

Protože web či aspoň webovou stránku mají všechny knihovny kraje, tuto cenu už nevyhlašujeme.

Oceňování v jednotlivých krajích přehledně

Ve [Skupině pro obecní knihovny](#) [9] (ta je součástí [Sekce veřejných knihoven SKIP](#) [10]) proběhla diskuze o způsobech oceňování neprofesionálních knihoven v jednotlivých krajích a vznikla myšlenka vytvořit jejich stručný přehled v podobě tabulky, která je pravidelně aktualizována (nejsou v ní zahrnuty nominace do soutěže Knihovna roku či Diplom za moderní knihovnické a informační služby udělované v rámci Vesnice roku). Tato tabulka je nyní dostupná na [Disku Google](#) [11].

Co z přehledu vyplývá?

V některých krajích se inspirovali od ostatních krajských knihoven, jinde šli vlastní cestou a vytvořili si pravidla nová.

Udělování knihovnických cen probíhá většinou ve spolupráci s příslušným regionem SKIP a/nebo krajským úřadem. Jednotlivé krajské knihovny oceňují zpravidla jednoho až dvanáct knihovníků či knihoven.

Periodicita udílení knihovnických cen je jeden až dva roky – jedinou výjimkou bylo jednorázové

ocenění knihovníků v Pardubickém kraji (2017).

Ve všech krajích probíhají nominace podobně. Někde ocenění navrhují pověřené knihovny, jinde je nominace záležitostí příslušného regionu SKIP. Jsou ale i kraje, kde může návrh na ocenění knihovny či knihovníka podat kdokoli, např. starosta.

Také názvy ocenění se v jednotlivých krajích liší – Knihovník roku, Knihovna roku, Celoživotní přínos knihovnictví, Knihovnická K2, Čestné uznání za dlouholetou a obětavou činnost ve prospěch venkovského knihovnictví, Nejlepší neprofesionální knihovník, Velkomoravský knihovník, Knihovník Vysočiny, Středočeská Kramerius, Knihovnický anděl.

Nejvíce rozdílů je v hodnoticích kritériích. Některé knihovny mají pro hodnocení zpracovanou podrobnou metodiku, jinde hodnotí knihovnu podle plnění standardů veřejných knihovnických a informačních služeb (VKIS) či cenu podmiňují členstvím ve SKIP. Jsou i kraje, kde je hlavním účelem ocenění dlouhodobé práce knihovníka.

A co knihovníci neprofesionálních knihoven zpravidla dostávají? Většinou vedle květin a knižního daru i menší finanční obnos (v Moravskoslezském kraji získá vítěz až 50 000 Kč).

Potěšující ale je, že práce neprofesionálních knihovníků či knihoven je oceňována ve všech krajích.

Fotografie pocházejí z archivu Krajské knihovny Vysočiny.

URL zdroje: <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2023-rocnik-32-cislo-1/ocenovani-obecnich-knihoven-v-krajich-prehledne>

Odkazy

- [1] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2023-rocnik-32-cislo-1/ocenovani-obecnich-knihoven-v-krajich-prehledne>
- [2] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/autori/brezovic-irena>
- [3] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2023-rocnik-32-cislo-1>
- [4] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/rubriky/oceneni>
- [5] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/klicova-slova/ceny>
- [6] <https://www.kkvysociny.cz/>
- [7] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/1022/brezovic2.jpg>
- [8] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/1022/brezovic1.jpg>
- [9] <https://www.skipcr.cz/odborne-organy/sekce/sekce-verejnych-knihoven/skupina-pro-obecni-knihovny>
- [10] <https://www.skipcr.cz/odborne-organy/sekce/sekce-verejnych-knihoven>
- [11] <https://docs.google.com/spreadsheets/d/1aGDWCNuj-6OCc9TTRiRgSLivjBmZ0oQJrnI2PVEGQmo/edit?usp=sharing>